

Neměnnost a „dění“

Už prastaří lidé, daleko před dobou větších civilizací, našli způsob, jak ode všech přechodných změn odlišit skutečnosti, které se jakoby nemění nebo alespoň které se nerodí a nehynou, a nazývaly je „věčnými“. Ovšem teprve staří Řekové, pokud víme, upřesnili toto zvláštní pojetí „věčnosti“ jako naprostou nehybnost. Má základní důležitost si uvědomit, že ani nejstarší lidé, ani později staří předfilosofičtí a pak filosofující Řekové nemohli své chápání „věčnosti“ nebo „neměnnosti“ opírat o nějakou přímou zkušenost s takovou věčnou nebo neměnnou skutečností, ale že byli odkázáni jen na své domněnky; dokladem je nezbytnost užívání zápornky „ne-“, a onoho odkazování k čemusi jinému, co běžně unikalo nejen pozornosti, ale vůbec každému pozorování a zkoumání. Slovo „věčnost“ se sice bez této zápornky obešlo, ale vlastně – a původně – nepoukazovalo k neměnnosti, nýbrž jen k velmi dlouhému trvání (po celé „věky“).

(Písek, 141226-2.)